

Янань Лі

магістр,

Вінницький національний технічний університет

ДОСЛІДЖЕННЯ УМОВ КРЕДИТУВАННЯ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Фінансовий сектор України є драйвером сталого та інклюзивного розвитку економіки України та сприяє підвищенню добробуту громадян через забезпечення ефективного акумулювання, розподілу та обігу фінансових ресурсів в економіці. Фінансовий сектор України має ряд слабких сторін та загроз, на які потрібно звернути особливу увагу. Серед негативних чинників слід виділити [1–2]: існування на ринку фінансових установ, які не виконують та не мають на меті виконувати функції фінансового посередництва і створюють суттєві системні ризики для сектору; недостатній рівень або ж повна відсутність гарантій прав захисту інтересів споживачів фінансових послуг (позичальників) та кредиторів; низький рівень стандартів

управління платоспроможністю та ліквідністю комерційних банків; дія жорстких адміністративних заходів; обмежена кількість фінансових інструментів, в тому числі, хеджування ризиків; неефективне податкове законодавство в частині оподаткування інвестиційних доходів та учасників фінансового сектору тощо.

Проте, є і позитивні чинники [3]: збереження фінансової стабільності в країні, попри пандемію COVID-19; прибутковість та ефективність роботи банківського сектору впродовж року; зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні; зростання обсягів реалізації товарів суб'єктами господарювання на закордонні ринки.

Пропозиції для банківського сектору: зменшення тарифів на банківські послуги наприклад, знизити комісійні за деякими видами розрахунково-касовим послуг; залучення депозитів від населення шляхом підвищення депозитної ставки; регулярні розрахунки економічних нормативів (такі як норматив достатності капіталу, норматив миттєвої ліквідності й інші), що дозволить вчасно виявити наявні проблеми, усунути їх; пошук джерел додаткових фінансових коштів.

Пропозиції для суб'єктів господарської діяльності: спрощена система оподаткування господарської діяльності; краудфандинг, як добровільне соціальне колективне фінансування через інтернет-платформи; фінансування, що передбачає поєднання боргового фінансування та фінансування на умовах участі у власному капіталі.

Автором з 02 грудня до 13 грудня 2019 р. проведено опитування серед керівників та управлінців 32 підприємств Волинської області щодо умов банківського кредитування.

За результатами проведених досліджень встановлено, що серед 32 підприємств – 20 підприємств вважають свій поточний фінансово-економічний стан задовільним (62,5%), 7 – добрим (21,9%) та 5 – поганим (15,6%).

Прогнозуючи свій стан на майбутнє (на 12 місяців) переважна більшість респондентів передбачають, що їх фінансово-економічний стан залишиться без змін – 62,6%, 28,0% передбачають покращення свого фінансового стану та 9,4% прогнозують погіршення.

Досліджуючи очікування респондентів щодо змін потреб у запозичених коштах для фінансування діяльності їх підприємств

найближчим часом, відмітимо що переважна більшість респондентів вважають, що ситуація «залишиться без змін» і таких підприємств налічується 18 од., що становить 56,3% опитаних, 13 підприємств (40,6%) вважають, що виникне потреба у запозиченні грошових коштів і тільки 1 підприємство прогнозує зменшення потреб у запозичених коштах.

Встановлено, що тільки 3 підприємства серед 32 планують позичати фінансові ресурси за кордоном. Досліджуючи зміни умов отримання банківського кредиту їх підприємствами, встановлено, що 65,2% опитаних, вважають, що умови отримання кредиту не змінилися, 26,4% – стверджують, що умови стали більш жорсткими, та тільки 8,4% вважають, що умови пом'якшилися.

Для обробки проведених досліджень використано програму SPSS, яка забезпечує рішення складних дослідних і бізнес-задач, здійснює швидкий аналіз великих і складних наборів даних за допомогою розширених статистичних методів. У результаті нами встановлено, що більшість опитаних не планує брати кредити. За ситуації якщо умови будуть більш жорсткими то 7 підприємств (N=7) категорично не планує залучати кредитні кошти у наступні 12 місяців для фінансування діяльності їх підприємств.

Встановлено, що серед загальної кількості респондентів 3 підприємства у наступні 12 місяців навіть за пом'якшення умов отримання банківського кредиту не планують його отримувати.

За умови, якщо навіть ситуація не зміниться 19 підприємств не планують залучати кредитні кошти у наступні 12 місяців для фінансування діяльності.

Загалом провівши маркетингове дослідження встановлено, що серед 32 підприємств Волинської області 29 за будь-яких умов не готові отримувати кредити в наступні 12 місяців. Поведінка підприємств пов'язана кількома причинами серед яких: економічна невизначеність як самого підприємства так і держави загалом, недостатній рівень державної підтримки сучасних підприємств; висока кредитна ставка та не вигідні умови кредитування.

За результатами проведених досліджень встановлено, що підприємства готові брати позики за умови «без змін» їх фінансово-економічного стану.

Детальне вивчення ситуації щодо можливості отримання кредитів підприємствами встановлено, що навіть ті, які оцінюють власний стан «задовільний» готові брати кредити на стратегічну перспективу і таких підприємств загалом є 10.

Отже, провівши дослідження щодо проблем, умов кредитування сучасних підприємств встановлено, що вони стикнулися з проблемами кредитування та переважна більшість підприємств не готові отримувати кредити на короткострокову перспективу. Все ж таки на довгострокову перспективу підприємці розглядають умови кредитування та не достатньою мірою відслідковують діяльність Національного банку України.

Список використаних джерел:

1. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/NT1437> (дата звернення: 01.11.2021).
2. Ключові показники розвитку економіки та фінансового сектору України за 2020 рік. НБУ : офіційний сайт. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/annual_report_2020.pdf?v=4 (дата звернення: 03.11.2021).
3. Фінансові регулятори звітують про перебіг реалізації Стратегії розвитку фінансового сектору України до 2025 року. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку : офіційний сайт. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/finansovi-rehuliatory-zvituiut-pro-perebih-realizatsii-strategii-rozvytku-finansovoho-sektoru-ukrainy-do-2025-roku/> (дата звернення: 11.11.2021).